

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Cob/69/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122293696
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Ragan
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:6122293696.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Ragana a sudcov JUDr. Zdenky Kohútovej a JUDr. Júliusa Tótha v spore žalobcu: Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s., Štefánikova 27, 811 05 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 682 420, proti žalovanému v 1. rade: MA-tyas, s. r. o., Záhradná 219/98, 076 31 Streda nad Bodrogom, IČO: 50 157 281, žalovanému v 2. rade: A. B., nar. XX.X.XXXX, C. XXXX/X, XXX XX D., žalovaní v 1. a 2. rade zastúpení: JUDr. Annou Žedényiovou, advokátkou, Palackého 85/5, 911 01 Trenčín, IČO: 42 024 552, žalovanému v 3. rade: C. E. F., nar. XX.X.XXXX, E. XXX/XX, XXX XX G. H. I., žalovanému v 4. rade: C. G. D., nar. X.X.XXXX, J. XXXX/XX, XXX XX B. - G. K., žalovanému v 5. rade: INCOS s.r.o., Košice, Werferova 1, 040 11 Košice - mestská časť Juh, IČO: 31 664 105, žalovaní v 4. a 5. rade zastúpení: K U B | A K s. r. o., Werferova 1, 040 11 Košice - mestská časť Juh, IČO: 55 642 250, žalovanému v 6. rade: Mitali, s.r.o., Záhradná 219/98, 076 31 Streda nad Bodrogom, IČO: 46 256 539, žalovaní v 3. a 6. rade zastúpení: JUDr. Marošom Minčíkom, advokátom, Palackého 1, 040 01 Košice - Juh, IČO: 44 119 089, o zaplatenie 18.293,75 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trebišov z 10. januára 2023, č. k. 17Cb/8/2022 - 221, takto

rozhodol:

- I. Mení rozsudok Okresného súdu Trebišov z 10. januára 2023, č. k. 17Cb/8/2022 - 221 v napadnutom zamietajúcom výroku II. tak, že žalovaný v 1. rade je povinný uhradiť žalobcovi 5.400,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Mení rozsudok Okresného súdu Trebišov z 10. januára 2023, č. k. 17Cb/8/2022 - 221 v napadnutom výroku IV. o trovách konania tak, že žalobcovi priznáva voči žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
- III. Žalobcovi priznáva proti žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

- I. Uložil žalovanému v 1. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi 12.893,75 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol.
- III. Žalobu voči žalovanému v 2., 3., 4., 5. a 6. rade zamietol.
- IV. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 40 % voči žalovanému v 1. rade.
- V. Žalovanému v 2., 3., 4., 5. a 6. rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi.

2. Súd prvej inštancie toto rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca podanou žalobou uplatnil voči žalovaným nárok na úhradu pohľadávky 18.293,75 eur. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 24.3.2021 uzavrel so žalovaným v 1. rade ako klientom Úverovú zmluvu č. 327812-2020 (ďalej len „Úverová zmluva“), na základe ktorej mu poskytol úver 900.000,- eur (ďalej len „Úver“). K záväzku žalovaného v 1. rade z Úverovej zmluvy pristúpili žalovaní v 2. až 6. rade na základe Zmlúv o pristúpení k záväzku zo dňa 24.3.2021 (ďalej spolu ako „Zmluvy o pristúpení k záväzku“). V zmysle ustanovenia 4.2. Úverovej zmluvy nárok žalovaného v 1. rade na čerpanie poskytnutého úveru skončil dňa 15.10.2021, pričom i napriek opakovaným výzvam žalobcu nedošlo zo strany žalovaného v 1. rade v stanovenej lehote k jeho čerpaniu. Žalobca poukázal na zmluvné podmienky Úverovej zmluvy:

- 6.7. V prípade, že klient nevyčerpá úver podľa podmienok tejto úverovej zmluvy v dohodnutých termínoch v celej výške uvedenej v bode 1.1 tejto úverovej zmluvy alebo skôr splatí úver, alebo jeho časť ako je zmluvne dohodnuté, zaväzuje sa zaplatiť banke poplatok v zmysle Sadzobníka banky za nedočerpanie alebo predčasné splatenie úveru (ďalej aj „poplatok za nedočerpanie“).

- 6.8. Klient sa zaväzuje zaplatiť za spracovanie úverového obchodu jednorazový poplatok vo výške 1 % celkovej sumy poskytnutého úveru, t. j. vo výške 9.000,- eur. Klient je povinný uhradiť predmetný poplatok najneskôr do piatich (5) pracovných dní odo dňa podpisu tejto úverovej zmluvy na číslo úverového účtu vedeného v banke, pričom poplatok sa považuje za uhradený pripísaním peňažných prostriedkov na uvedený účet (ďalej aj „poplatok za spracovanie úveru“).

- 6.9. Klient sa zaväzuje uhradiť banke poplatok za rezerváciu finančných prostriedkov (záväzkovú províziu) vo výške v zmysle Sadzobníka poplatkov banky, odo dňa uzavretia tejto úverovej zmluvy do dňa vyčerpania celej sumy úveru. Poplatok bude splatný po každom čiastočnom čerpaní úveru. Banka je oprávnená vyúčtovať poplatok na ťarchu bežného účtu klienta uvedeného v bode 5.1. tejto úverovej zmluvy, a to vždy k poslednému kalendárnemu dňu mesiaca, začínajúc mesiacom, v ktorom sa začalo čerpanie úveru. V prípade, ak nedôjde k čerpaniu úveru, je banka oprávnená vyúčtovať poplatok odo dňa uzavretia zmluvy do posledného dňa plánovaného termínu čerpania úveru uvedeného v článku IV. bod 4.2. tejto úverovej zmluvy na ťarchu bežného účtu klienta uvedeného v bode 5.1. tejto úverovej zmluvy, a to posledný deň plánovaného termínu čerpania úveru uvedeného v článku IV. bod 4.2. tejto úverovej zmluvy (ďalej aj „záväzkovú províziu“, resp. „poplatok za rezerváciu finančných prostriedkov“).

- 6.10. Klient sa zaväzuje uhradiť banke ďalšie súvisiace poplatky v zmysle platného Sadzobníka poplatkov banky a v zmysle ustanovení Sadzobníka poplatkov: (i) „poplatok za zaslanie upomienky 50,- eur“, (ii) „poplatok za nedočerpanie úveru vo výške 0,6 % z objemu nevyčerpaného úveru“, (iii) „poplatok za rezerváciu peňažných prostriedkov (záväzková provízia) vo výške 0,75 % p.a.“

Dňa 12.7.2021 žalobca zaslal žalovaným Upomienku - výzvu na úhradu dlhu a zaslanie predmetnej upomienky spoplatnil v súlade so Sadzobníkom poplatkov žalobcu. Dňa 18.10.2021 žalobca zaslal žalovaným Výzvu na úhradu dlhu, na základe ktorej žalovaní vyzval na úhradu vyššie špecifikovaných poplatkov. Žalovaní v 2. až 6. rade v zmysle Zmlúv o pristúpení k záväzku vyhlásili, že súhlasia so všetkými povinnosťami a podmienkami, ktoré pre nich vyplývajú z týchto zmlúv a z Úverovej zmluvy. Zmluvné strany Zmlúv o pristúpení k záväzku sa dohodli, že povinnosti žalovaného v 1. rade uvedené v Úverovej zmluve sa primerane vzťahujú aj na spoludlžníkov.

3. Žalobca z dôvodu poskytnutia Úveru a jeho nečerpania v stanovenej lehote voči žalovanému v 1. rade uplatnil voči žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. až 6. rade (ďalej aj ako pristupujúci dlžníci): (i) poplatok za spracovanie Úveru /1 % zo sumy 900.000,- eur/ vo výške 9.000,- eur, splatný dňa 30.3.2021; (ii) poplatok za zaslanú Upomienku zo dňa 12.7.2021 vo výške 50,- eur, splatný dňa 31.07.2021; (iii) poplatok za nedočerpanie Úveru /0,60 % zo sumy 900.000,- eur/ vo výške 5.400,- eur, splatný dňa 31.10.2021; (iv) poplatok za rezerváciu peňažných prostriedkov /0,75 % zo sumy 900.000,- eur za 205 dní od 24.3.2021 do 15.10.2021/ vo výške 3.843,75 eur, splatný dňa 15.10.2021; spolu poplatky v celkovej výške 18.293,75 eur. Žalobca vyzval listom zo dňa 28.12.2021 žalovaných na ich úhradu, no bezvýsledne.

4. Žalovaní navrhli žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Pristupujúci dlžníci namietali, že ku skutočnému poskytnutiu peňažných prostriedkov pre žalovaného v 1. rade na základe Úverovej zmluvy nedošlo. Záväzok, ku ktorému pristúpili neexistoval a ani neskôr nevznikol, preto neexistuje peňažný záväzok, ktorý by mali plniť za dlžníka. Zároveň poukázali, že v zmysle Zmlúv o pristúpení k záväzku, títo pristúpili k záväzku dlžníka na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov (zaplateniu 900.000,- eur s príslušenstvom, ktoré je definované v § 121 ods. 3 Obchodného zákonníka), nie k záväzkom vzniknutých titulom, že k čerpaniu peňažných prostriedkov nedôjde (poplatkom, ktoré nepredstavujú zákonné príslušenstvo). Ďalej žalovaní namietali duplicitnosť uplatneného poplatku podľa bodu 6.7

(poplatok za nedočerpanie) a bodu 6.9 (záväzkovú províziu) Úverovej zmluvy, ktoré nie je možné požadovať kumulatívne, ale výlučne samostatne, teda buď poplatok za nedočerpanie, alebo záväzkovú províziu (poplatok za rezerváciu finančných prostriedkov) a to v závislosti od okolností čerpania, prípadne nečerpania finančných prostriedkov z úveru.

5. Žalobca v replike zvýraznil, že uplatnený poplatok za nedočerpanie a záväzková provízia sú dva odlišné poplatky, na ktoré má žalobca nárok z dvoch samostatných titulov a na zaplatenie ktorých sa žalovaný v 1. rade zaviazal uzatvorením Úverovej zmluvy. Zo znenia článku VI. bodu 6.7 Úverovej zmluvy je zrejmé, že v prípade poplatku za nedočerpanie úveru ide o nárok z titulu, že úver bol žalovanému v 1. rade žalobcom poskytnutý a tento ho mohol čerpať v stanovených termínoch a stanovenej výške, pričom výška poplatku za nedočerpanie úveru sa percentuálne vyčísľuje z výšky objemu nevyčerpaného úveru, t.j. z výšky, ktorú žalovaný v 1. rade nedočerpal. Žalovaný v 1. rade úver ani sčasti nečerpal, nedočerpal ho v rozsahu 100 % poskytnutej výšky, t.j. poplatok za nedočerpanie bol žalobcom vyčíslený podľa Sadzobníka poplatkov vo výške 0,6 % z objemu nevyčerpaného úveru. Zo znenia článku VI. bodu 6.9 Úverovej zmluvy je zrejmé, že v prípade poplatku za rezerváciu peňažných prostriedkov (záväzkovej provízie) ide o nárok z titulu, že úver bol zo strany žalobcu žalovanému v 1. rade poskytnutý a žalobca v danom rozsahu rezervoval pre žalovaného v 1. rade peňažné prostriedky až do posledného dňa plánovaného termínu čerpania úveru, tieto peňažné prostriedky nevyužil na iný účel, pričom výška poplatku za takúto rezerváciu peňažných prostriedkov (záväzkovej provízie) sa vyčísľuje za obdobie odo dňa uzatvorenia Úverovej zmluvy až do dňa vyčerpania celej sumy úveru, resp. do posledného dňa plánovaného termínu čerpania úveru v prípade, ak nedôjde k jeho čerpaniu. Nakoľko žalovaný v 1. rade úver ani sčasti nečerpal, poplatok za rezerváciu peňažných prostriedkov bol žalobcom vyčíslený podľa Sadzobníka poplatkov vo výške 0,75 % ročne z objemu rezervovaných peňažných prostriedkov za obdobie odo dňa uzatvorenia Úverovej zmluvy až do posledného dňa plánovaného termínu čerpania úveru. Ak by žalovaný v 1. rade čerpal predmetný úver v rozsahu 100 % z poskytnutej sumy úveru, žalobca by si voči nemu uplatnil iba poplatok za rezerváciu peňažných prostriedkov (záväzkovú províziu) vo výške 0,75 % ročne z objemu rezervovaných peňažných prostriedkov odo dňa uzatvorenia Úverovej zmluvy do dňa vyčerpania celej sumy úveru, pričom z logiky veci vyplýva, že by si voči nemu neuplatnil poplatok za nedočerpanie úveru, nakoľko tento v celosti vyčerpal. K námietkam pristupujúcich dlžníkov, že neexistuje záväzok, ktorý by mali pristupujúci dlžníci uhradiť poukázal, že úverová zmluva je konsenzuálnym kontraktom, čo znamená, že na jej vznik postačuje dohoda o podstatných častiach zmluvy, teda sa nevyžaduje aj reálne čerpanie úveru dlžníkom. Záväzky vyplývajúce z uvedenej Úverovej zmluvy preto vznikli jej uzatvorením. Vznik záväzkového právneho vzťahu ako celku (t.j. Úverovej zmluvy) je potrebné odlišovať od jednotlivých práv a povinností zmluvných strán, tvoriacich tzv. obsah záväzkového právneho vzťahu a podmienok, kedy môžu zmluvné strany tieto práva a povinnosti vzájomne uplatňovať. Jedným zo subjektívnych práv žalovaného v 1. rade z Úverovej zmluvy bolo požadovať od žalobcu ako finančné prostriedky do výšky dohodnutého úverového limitu. V nadväznosti na to je potom v zmysle článku I. bod 1.2 Zmlúv o pristúpení k záväzku uzatvorených dňa 24.3.2021 jasne vymedzené, že žalovaní v 2. až 6. rade sa zaväzujú zaplatiť za žalovaného v 1. rade jeho peňažný záväzok z Úverovej zmluvy a to nielen istinu peňažného záväzku, ale aj jeho príslušenstvo tak, ako je uvedené v bode 2.1. Zmluvy o pristúpení k záväzku. Pristupujúci dlžníci sa zaviazali nielen na úhradu peňažného záväzku spočívajúceho v istine poskytnutých peňažných prostriedkov, ale aj k záväzkom vzniknutých z titulu toho, že k čerpaniu peňažných prostriedkov nikdy nedôjde. V zmysle bodu 2.13. Všeobecných obchodných podmienok (ktoré podľa článku IX. bodu 9.8. Úverovej zmluvy tvoria jej neoddeliteľnú súčasť): „Pohľadávka je nárok veriteľa na určité peňažné, prípadne vecné plnenie zo strany dlžníka, vzniknutý v súvislosti so zmluvným vzťahom. Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením a ďalšie náklady, ak sú dohodnuté v zmluve, napr. úhrady, poplatky a ostatné platby - poisťné, strážna služba a pod.“ Ustanovenia o poplatkoch sú v Úverovej zmluve obsiahnuté v článku VI. „Úroky a poplatky“, t.j. v článku upravujúcom príslušenstvo. Prílohou Zmlúv o pristúpení k záväzku a ich neoddeliteľnou súčasťou je Úverová zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade. Z uvádzaného jasne a nespochybniteľne vyplýva, že žalobcom uplatnené poplatky predstavujú príslušenstvo pohľadávky, t.j. príslušenstvo peňažného záväzku, na zaplatenie ktorého sa žalovaní zaviazali spoločne a nerozdielne so žalovaným v 1. rade v súlade s ustanovením článku II. bodu 2.1. Zmluvy o pristúpení k záväzku. Záväzok žalovaných v 2. až 6. rade, ku ktorému títo pristúpili, je zároveň vymedzený dostatočne určito.

6. Žalovaní v odvolacej duplike zotrvali na tom, že zo znenia bodu 1.2 a 2.1. Zmlúv o pristúpení k záväzku vyplýva, že tieto pokrývajú iba istinu 900.000,- eur a príslušenstvo. Poukázali, že príslušenstvo

je definované v § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého k príslušenstvu nepatria poplatky uplatnené žalobcom. Podľa definície Všeobecných obchodných podmienok nemožno automaticky rozširovať príslušenstvo záväzku aj o príslušenstvo pohľadávky. Ak by pojmy záväzok a pohľadávka označovali totožné nároky, bol by bod 2.1. Zmlúv o pristúpení nadbytočný. V tejto súvislosti poukázali na § 266 ods. 4 Obchodného zákonníka, podľa ktorého výraz pripúšťajúci rôzny výklad, treba pri pochybnostiach vykladať na ťarchu žalovaného. Pristupujúci dlžníci zároveň neboli účastníkmi Úverovej zmluvy, preto nie sú priamo viazaní jej ustanoveniami.

7. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 497 a § 501 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré upravujú podstatné časti zmluvy o úvere, jej vznik a povinnosť veriteľa poskytnúť peňažné prostriedky, ďalej podľa § 533 a § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú pristúpenie k záväzku a príslušenstvo pohľadávky.

8. Konštatoval súd prvej inštancie, že na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobca ako banka a žalovaný v 1. rade ako klient uzatvorili dňa 24.3.2021 Úverovú zmluvu č. 327812-2020 v zmysle § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. V uvedenej Úverovej zmluve sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému v 1. rade peňažné prostriedky ako úver v sume 900.000,- eur a klient sa zaviazal, že úver použije dohodnutým spôsobom, na dohodnutý účel, poskytnuté peňažné prostriedky spolu s príslušenstvom vráti a splní ďalšie záväzky uvedené v zmluve. Podľa článku IV. bod 4.1 zmluvy sa strany dohodli, že čerpanie úveru sa uskutoční po splnení všetkých podmienok uvedených v bode 2.1. a 3.1. úverovej zmluvy poukázaním peňažných prostriedkov na základe jednoznačnej požiadavky klienta. Podľa bodu 4.2., nárok na čerpanie úveru končí dňa 15.10.2021. Podľa článku VI. úroky a poplatky, bod 6.7., v prípade, že klient nevyčerpá úver podľa podmienok tejto úverovej zmluvy v dohodnutých termínoch v celej výške uvedenej v bode 1.1 tejto úverovej zmluvy alebo skôr splatí úver, alebo jeho časť ako je zmluvne dohodnuté, zaväzuje sa zaplatiť banke poplatok v zmysle Sadzobníka banky za nedočerpanie alebo predčasné splatenie úveru. Podľa bodu 6.8., článku VI., klient sa zaväzuje zaplatiť za spracovanie úverového obchodu jednorazový poplatok vo výške 1 % celkovej sumy poskytnutého úveru, t.j. vo výške 9.000,- eur. Klient je povinný uhradiť predmetný poplatok najneskôr do piatich (5) pracovných dní odo dňa podpisu úverovej zmluvy. Podľa bodu 6.9., článku VI., klient sa zaväzuje uhradiť banke poplatok za rezerváciu finančných prostriedkov (záväzkovú províziu) vo výške v zmysle Sadzobníka poplatkov banky, odo dňa uzavretia úverovej zmluvy do dňa vyčerpania celej sumy úveru. Poplatok bude splatný po každom čiastočnom čerpaní úveru. Banka je oprávnená vyúčtovať poplatok na ťarchu bežného účtu klienta uvedeného v bode 5.1. tejto úverovej zmluvy, a to vždy k poslednému kalendárnemu dňu mesiaca, začínajúc mesiacom, v ktorom sa začalo čerpanie úveru. V prípade, ak nedôjde k čerpaniu úveru, je banka oprávnená vyúčtovať poplatok odo dňa uzavretia zmluvy do posledného dňa plánovaného termínu čerpania úveru uvedeného v článku IV. bod 4.2. úverovej zmluvy a to posledný deň plánovaného termínu čerpania úveru uvedeného v článku IV. bod 4.2. úverovej zmluvy. Podľa bodu 6.10., článku VI., klient sa zaväzuje uhradiť banke ďalšie súvisiace poplatky v zmysle platného Sadzobníka poplatkov banky. Podľa článku IX., záverečné ustanovenia, bod 9.8., neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky pre úvery a bankové záruky SZRB, a.s. Podľa bodu 9.10, zmluvné strany vyhlasujú, že si túto úverovú zmluvu prečítali, jej obsahu porozumeli a na znak toho, že obsah tejto zmluvy zodpovedá ich skutočnej a slobodnej vôli, ju podpísali.

9. Z pripojených zmlúv o pristúpení k záväzku zo dňa 24.03.2021 vyplýva, že žalobca uzatvoril zmluvy o pristúpení k záväzku podľa § 553 Občianskeho zákonníka so žalovaným v 2. až 6. rade. Predmetom zmlúv o pristúpení k záväzku podľa článku I., bod 1.1. je pristúpenie spoludlžníkov k záväzku žalovaného v 1. rade, ktorý má voči žalobcovi zo záväzkového vzťahu špecifikovaného v bode 1.2. tejto zmluvy. Podľa bodu 1.2. článku I. zmlúv o pristúpení k záväzku, spoludlžník sa zaväzuje podpisom tejto zmluvy zaplatiť za dlžníka jeho peňažný záväzok banke poskytnutý podľa Úverovej zmluvy č. 327812-2020 zo dňa 24.3.2021 v znení jej príp. neskorších dodatkov v celkovej sume 900.000,- eur, ktorého stav ku dňu pristúpenia k záväzku je vo výške 900.000,- eur. Podľa článku II. bod 2.1, dlžník a spoludlžník sú povinní záväzok voči banke uvedený v bode 1.2 splniť spoločne a nerozdielne a to vrátane príslušenstva, za podmienok uvedených v bode 1.2. tejto zmluvy a úverovej zmluvy. Spoludlžník týmto vyhlasuje, že súhlasí so všetkými povinnosťami a podmienkami, ktoré pre neho vyplývajú z tejto zmluvy a z úverovej zmluvy (bod 2.3.). Prílohou č. 1 tejto zmluvy a jej neoddeliteľnou súčasťou je Úverová zmluva č. 327812-2020 zo dňa 24.3.2021 uzavretá medzi bankou a dlžníkom (bod 3.1., článok III. záverečné ustanovenia).

10. Súd prvej inštancie považoval za nesporné, že došlo k uzatvoreniu Úverovej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade ako aj to, že k čerpaniu úveru zo strany žalovaného v 1. rade do 15.10.2021 nedošlo. Zároveň nesporným bolo uzatvorenie jednotlivých Zmlúv o pristúpení k záväzku žalovanými v 2. až 6. rade.

11. Súd prvej inštancie uviedol, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že dôvodný je nárok žalobcu iba vo výške 12.893,75 eur, pozostávajúci z poplatku za spracovanie úveru (bod 6.8. Úverovej zmluvy) vo výške 9.000,- eur; poplatku za rezerváciu finančných prostriedkov (bod 6.9. Úverovej zmluvy) vo výške 3.843.75 eur; poplatku za zaslanie upomienky (bod 6.10. Úverovej zmluvy) vo výške 50,- eur a to iba vo vzťahu k žalovanému v 1. rade, na ktorých úhradu sa žalovaný v 1. rade zaviazal v zmysle jednotlivých ustanovení Úverovej zmluvy, Všeobecných obchodných podmienok a Sadzobníka poplatkov. Preto zaviazal žalovaného v 1. rade na ich úhradu pre žalobcu tak, ako je to uvedené vo výroku I. rozsudku.

12. Ďalej súd prvej inštancie, citujúc znenie bodu 6.7. Úverovej zmluvy, nárok žalobcu na zaplatenie poplatku za nedočerpanie úveru vo výške 5.400,- eur vo vzťahu k žalovanému v 1. rade zamietol (výrok II. rozsudku) s poukazom na to, že na základe Úverovej zmluvy vznikol obchodnoprávny záväzkový vzťah, ktorého obsahom je záväzok veriteľa na požiadanie dlžníka a v jeho prospech poskytnúť dohodnutú sumu peňažných prostriedkov a záväzok dlžníka poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Úverovou zmluvou sa žalobca ako veriteľ zaviazal na požiadanie dlžníka poskytnúť peňažnú čiastku, aby mohol na požiadanie dlžníka tomuto vyhovieť. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že len samotná táto skutočnosť nie je poskytnutím úveru a je nutné rozlišovať záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky v prospech dlžníka a samotné poskytnutie týchto prostriedkov, teda úveru. K poskytnutiu úveru však nedošlo, čo je nespornou skutočnosťou, keďže strany zhodne uviedli, že nedošlo k jeho čerpaniu. Preto žalobcovi nevznikol ani nárok na zaplatenie 5.400,- eur, ktorý v zmysle bodu 6.7 úverových podmienok predstavuje poplatok za nevyčerpanie úveru v celej výške alebo skôr splatí úver alebo jeho časť, teda poplatok za nedočerpanie alebo predčasné splatenie úveru, pričom k naplneniu tejto podmienky nedošlo.

13. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že zamietol žalobu o zaplatenie 18.293.75 eur aj vo vzťahu k žalovanému v 2. až 6. rade ako pristupujúcim dlžníkom, keďže zo znenia bodu 1.2. Zmlúv o pristúpení k záväzku jednoznačne vyplýva, že žalovaní v 2. až 6. rade sa zaviazali výlučne k zaplateniu za dlžníka - žalovaného v 1. rade poskytnutého peňažného záväzku. K reálnemu poskytnutiu peňažných prostriedkov však nedošlo, nemohla vzniknúť ani povinnosť plnenia žalovaných v 2. až 6. rade. Bod 1.2 zmluvy o pristúpení nepokrýva príslušenstvo pohľadávky, len jeho istinu 900.000,- eur. Bod 2.1 následne rozširuje rozsah pristúpenia k záväzku o príslušenstvo. Príslušenstvo pohľadávky definované v § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka nezahŕňa poplatky. Žalovaní v 2. až 6. rade pristúpili k záväzku na vrátenie skutočne poskytnutých peňažných prostriedkov 900.000,- eur a nie k záväzku vzniknutému z dôvodu, že k čerpaniu úverových peňažných prostriedkov nedošlo, pričom záväzok žalovaných v 2. až 6. rade ako dlžníkov z titulu Zmlúv o pristúpení k záväzku (bod 1.2 a bod 2.1 zmluvy o pristúpení k záväzku) nezahŕňa povinnosť zaplatiť žalobou uplatnené poplatky. Preto súd prvej inštancie žalobu voči žalovanému v 2. až 6. rade ako nedôvodnú zamietol (výrok III). Zároveň k námietkam žalovaných o neplatnosti pristúpenia k záväzku poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/72/2020 (správne má byť sp. zn. 5Obdo/74/2020, poznámka odvolacieho súdu), podľa ktorého je v súlade s ustanovením § 553 Občianskeho zákonníka pristúpenie k záväzku, z ktorého splatný peňažný dlh vznikne v budúcnosti, pokiaľ v čase pristúpenia k záväzku je dostatočne identifikovateľné, aký dlh v budúcnosti môže na jeho základe vzniknúť.

14. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 C.s.p. Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 40 % voči žalovanému v 1. rade (výrok IV.), čo odôvodnil tým, že žalobca voči žalovanému v 1. rade uplatňoval nárok na zaplatenie 18.293,75 eur a bol úspešný, čo do sumy 12.893,75 eur. V percentuálnom vyjadrení úspech žalobcu predstavoval 70 % a jeho neúspech 30 %. Po odrátaní neúspechu žalobcu od jeho úspechu, úspech žalobcu predstavuje 40 %. Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. až 6. rade priznal súd prvej inštancie žalovaným v 2. až 6. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči neúspešnému žalobcovi (výrok V.).

15. Proti druhému a tretiemu výroku rozsudku súdu prvej inštancie, teda proti výroku, ktorým súd žalobu o zaplatenie 5.400,- eur voči žalovanému v 1. rade zamietol a proti výroku o nároku na náhradu trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd v napadnutom rozsahu rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že zaviazá žalovaného v 1. rade aj na zaplatenie 5.400,- eur a prizná žalobcovi vo vzťahu k žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci /§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p./.

16. Žalobca v odvolaní namietal nesprávny záver súdu prvej inštancie, že žalobcovi nevznikol nárok voči žalovanému v 1. rade na zaplatenie poplatku za nedočerpanie úveru vo výške 5.400,- eur, čo súd prvej inštancie odôvodnil tým, že Úver nebol žalobcom žalovanému v 1. rade poskytnutý a nemohlo dôjsť k jeho nedočerpaniu. Zvýraznil, že úverová zmluva je konsenzuálny kontrakt, na vznik ktorého sa nevyžaduje aj reálne čerpanie úveru dlžníkom. K vzniku Úverovej zmluvy ako záväzkového právneho vzťahu došlo už jej podpisom. Záväzky z nej vyplývajúce vznikli už jej uzatvorením a nie až poskytnutím peňažného plnenia. Vznik záväzkového vzťahu ako celku, teda Úverovej zmluvy je potrebné odlišovať od jednotlivých práv a povinností zmluvných strán, tvoriacich tzv. obsah záväzkového právneho vzťahu a podmienok, kedy môžu zmluvné strany tieto práva a povinnosti vzájomne uplatňovať. Žalovaný v 1. rade sa uzatvorením Úverovej zmluvy nezaviazal výlučne na vrátenie poskytnutého úveru a príslušenstva, ale sa zaviazal aj na splnenie ďalších povinností, ktoré pre neho z uzatvorenej zmluvy vyplývali, vrátane záväzku na úhradu poplatkov uvedených v článku VI. bod 6.7 až 6.10 zmluvy. Preto sa nemožno stotožniť s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie, že žalovanému v 1. rade ako dlžníkovi vznikol iba záväzok vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky veriteľovi a zaplatiť úroky. Žalovaný v 1. rade sa samotným uzatvorením Úverovej zmluvy zaviazal aj na ďalšie záväzky. Zo znenia bodu 6.7. Úverovej zmluvy jednoznačne vyplýva záväzok žalovaného v 1. rade zaplatiť žalobcovi poplatok v zmysle Sadzobníka poplatkov za nedočerpanie úveru v prípade, ak žalovaný v 1. rade ako klient nevyčerpá Úver podľa podmienok Úverovej zmluvy v dohodnutých termínoch v celej výške uvedenej v bode 1.1. Úverovej zmluvy. Nakoľko žalovaný v 1. rade nevyčerpá Úver podľa podmienok Úverovej zmluvy, vznikla mu povinnosť uhradiť žalobcovi poplatok za nedočerpanie Úveru v súlade so Sadzobníkom poplatkov. Splnenie podmienok na čerpanie Úveru bolo výlučne v dispozícii žalovaného v 1. rade a žalobca ich nemohol ovplyvniť, preto ich nesplnenie nemožno pričítať na farchu žalobcu tým, že mu nebude priznaný nárok na zaplatenie poplatku za nečerpanie Úveru v celosti. Žalobca bol pripravený plniť svoj záväzok z Úverovej zmluvy, spočívajúci v poskytnutí peňažných prostriedkov ako Úveru žalovanému v 1. rade, avšak podmienky na čerpanie Úveru a zároveň aj na poskytnutie Úveru neboli zo strany žalovaného v 1. rade splnené, z dôvodu čoho si tak žalobca nemohol splniť svoj záväzok výlučne z dôvodov na strane žalovaného v 1. rade. Ďalej žalobca namietal aj vecnú nesprávnosť rozhodnutia o trovách konania na súde prvej inštancie.

17. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok v napadnutom rozsahu potvrdiť ako vecne správny.

18. Žalobca odvoláciu repliku nepodal, vyjadrenie žalovaného k odvolaniu žalobcu mu bolo doručené dňa 20.4.2023.

19. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 C.s.p. Odvolanie prejednal podľa § 379 - § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

20. Rozsudok odvolacieho súdu bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 C.s.p. odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo podľa § 219 ods. 3 C.s.p. oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

21. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p. je daný vtedy, ak rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá alebo právnu normu síce určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

22. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý zamietol nárok žalobcu na zaplatenie 5.400,- eur ako poplatok za nedočerpanie úveru podľa bodu 6.7 Úverovej zmluvy.

23. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

24. Podľa § 500 ods. 1 Obchodného zákonníka, dlžník je oprávnený uplatniť nárok na poskytnutie peňažných prostriedkov v lehote určenej v zmluve. Ak táto lehota nie je v zmluve určená, môže dlžník tento nárok uplatniť, dokiaľ poskytnutie úveru niektorá strana nevyovie.

25. Podľa § 501 ods. 1 Obchodného zákonníka, veriteľ je povinný dlžníkovi peňažné prostriedky poskytnúť, ak ho o to dlžník v súlade so zmluvou požiadal, a to v dobe určenej v požiadavke, inak bez zbytočného odkladu.

26. Medzi stranami nebolo sporné a vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca ako veriteľ (banka) uzatvoril so žalovaným v 1. rade ako dlžníkom (klientom) v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka Úverovú zmluvu, ktorej súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky žalobcu, ktoré odkazovali na Sadzobník poplatkov žalobcu.

27. Z obsahu spisu vyplýva, že v uvedenej Úverovej zmluve sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému v 1. rade peňažné prostriedky ako úver v sume 900.000,- eur a žalovaný v 1. rade sa zaviazal, že úver použije dohodnutým spôsobom a poskytnuté peňažné prostriedky spolu s príslušenstvom vráti a splní ďalšie záväzky uvedené v Úverovej zmluve (bod 1.1 zmluvy). Nárok na čerpanie úveru končí dňa 15.10.2021 (bod 4.2 zmluvy).

28. Zo znenia bodu 6.7. Úverovej zmluvy vyplýva, že v prípade, ak klient nevyčerpá úver podľa podmienok tejto úverovej zmluvy v dohodnutých termínoch v celej výške uvedenej v bode 1.1 tejto úverovej zmluvy alebo skôr splatí úver, alebo jeho časť ako je zmluvne dohodnuté, zaväzuje sa zaplatiť banke poplatok v zmysle Sadzobníka banky za nedočerpanie alebo predčasné splatenie úveru.

29. Podľa Sadzobníka poplatkov žalobcu, je poplatok za nedočerpanie úveru vo výške 0,6 % z objemu nevyčerpaného úveru, čo pri výške úveru 900.000,- eur predstavuje 5.400,- eur.

30. Odvolací súd udáva, že zmluva o úvere je zmluvou konsenzuálnou, lebo vzniká už dohodou zmluvných strán o jej obsahu. Na jej vznik sa nevyžaduje aj faktické poskytnutie úverových prostriedkov. Záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka peňažné prostriedky patrí medzi podstatné časti úverovej zmluvy. Tento záväzok veriteľa sa spravidla časovo nekryje s uzavretím úverovej zmluvy. Veriteľ je povinný ho splniť na požiadanie dlžníka. Konkrétne podmienky požiadania dlžníka, ako aj poskytnutia peňažných prostriedkov si strany dojednávajú v zmluve. Úverová zmluva spravidla obsahuje podrobnú úpravu lehôt, v ktorých je dlžník oprávnený uplatniť svoj nárok na poskytnutie peňažných prostriedkov (čerpať úver). Splnenie povinnosti veriteľa poskytnúť peňažné prostriedky zákon podmieňuje tým, že dlžník o poskytnutie peňažných prostriedkov požiada. Požiadanie dlžníka musí byť kvalifikované tým, že je v súlade so zmluvou, t.j. s podmienkami dohodnutými v zmluve. Pôjde tak o lehotu na požiadanie, ako aj spôsob požiadania, rozsah čerpania a účel čerpania. Lehota na požiadanie je určená buď v zmluve, alebo vyplynie zo zákona (§ 500 ods. 1 Obchodného zákonníka).

31. Z obsahu Úverovej zmluvy vyplýva, že si jej účastníci v rámci zmluvnej voľnosti v zmluve (bod 6.7.) dojednali ďalšie odplaty – medzi inými aj poplatok pre prípad, že žalovaný v 1. rade nepožiadala žalobcu o poskytnutie dohodnutých peňažných prostriedkov (úveru), ktoré pre neho žalobca obstaral a rezervoval, resp. tieto nevyčerpá v plnej výške a to v podobe poplatku za ne(vy)čerpanie úveru. Výška uvedeného poplatku (resp. spôsob jeho určenia) predstavuje 0,6 % z objemu ne(vy)čerpaného úveru. Povinnosť uhradiť tento poplatok žalobcovi pritom vyplýva z bodu 1.1 Úverovej zmluvy, podľa ktorého sa žalovaný v 1. rade, mimo iného zaviazal plniť aj ďalšie záväzky uvedené v Úverovej zmluve a to nie len záväzok vrátiť úver.

32. Súd prvej inštancie pritom nesprávne vznik nároku žalobcu na úhradu tohto poplatku viazal na samotné „poskytnutie“ peňažných prostriedkov zo strany žalobcu ako veriteľa, dôvodiac, že k „poskytnutiu“ úveru nedošlo. Takýto výklad je v rozpore so zákonnou úpravou zmluvy o úvere a aj samotným znením Úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade. Zo znenia ustanovenia bodu 6.7 zmluvy pritom vyplýva, že ide o poplatok práve za „ne(vy)čerpanie“ úveru. Z úverovej zmluvy povinnosti veriteľa poskytnúť peňažné prostriedky totiž zodpovedá právu dlžníka na ich čerpanie, teda na čerpanie úveru, ale iba za podmienky, že o tieto peňažné prostriedky (úver) dlžník požiada a sú na to splnené aj ďalšie podmienky uvedené v úverovej zmluve.

33. Zo znenia bodu 6.7 Úverovej zmluvy vyplýva, že žalobcovi vzniká právo na uvedený poplatok práve tým, že žalovaný v 1. rade napriek tomu, že sa žalobca zmluvne zaviazal žalovanému v 1. rade poskytnúť úver 900.000,- eur, tento svoje právo na jeho čerpanie v dohodnutej dobe nevyužil. Tým, že žalovaný v 1. rade nečerpal úver dohodnutý v Úverovej zmluve do dohodnutého dátumu 15.10.2021, z dôvodov na jeho strane, vznikol mu zmluvný záväzok na úhradu poplatku za jeho ne(vy)čerpanie, čo zodpovedá právu žalobcu ako veriteľa na jeho úhradu. Účelom práve takéhoto poplatku je nahradíť stratu banke z dôvodu, že v prípade nečerpania, resp. nevyčerpania dohodnutého úverového rámca prichádza banka ako podnikateľ o časť predpokladaného zisku, ktorý pozostáva z toho, že nemôže inkasovať z ne(vy)čerpaného úveru úroky, prípadne aj ďalšie platby a poplatky, s ktorými pri uzatvorení úverovej zmluvy a vyčerpaní celého úverového rámca počítala ako s príjmom.

34. Keďže žalobcovi ako veriteľovi vznikol voči žalovanému v 1. rade zmluvný nárok na úhradu 5.400,- eur, ktorý predstavuje poplatok podľa bodu 6.7 Úverovej zmluvy, ktorého samotnú výšku a splatnosť napokon žalovaný v 1. rade ani nenamietal, súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnemu záveru o nedôvodnosti uplatneného nároku na poplatok za ne(do)čerpanie úveru. Preto odvolací súd zmenil výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie v tejto zamietajúcej časti podľa § 388 C.s.p. a priznal žalobcovi 5.400,- eur, titulom poplatku za nečerpanie úveru, dohodnutého v bode 6.7 Úverovej zmluvy.

35. Pretože odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku II., zmenil aj závislý výrok IV., o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade v konaní na súde prvej inštancie, a rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, 2 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Odvolací súd priznal úspešnému žalobcovi plnú náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania, ktoré je povinný nahradíť neúspešný žalovaný v 1. rade. O ich výške rozhodne podľa § 262 ods. 2 C.s.p. súd prvej inštancie, samostatným uznesením.

36. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 C.s.p.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 C.s.p.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C.s.p., ak má sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom podľa § 429 ods. 1 C.s.p.

V dovolaní podľa § 428 C.s.p. sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).